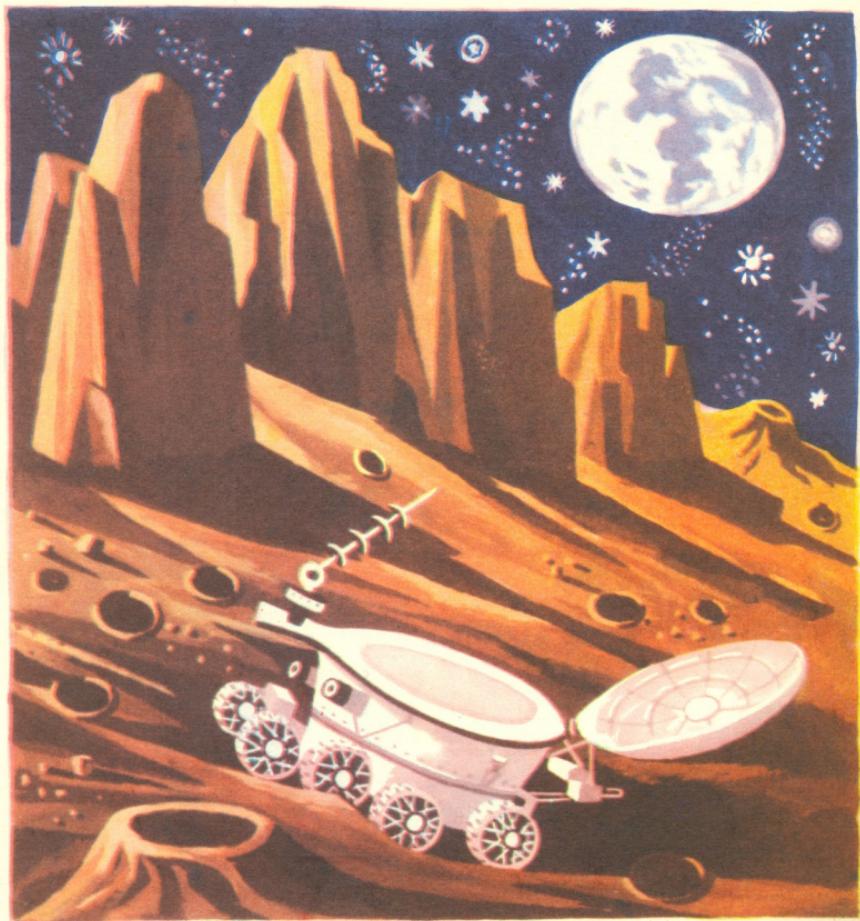

1971 ରତ୍ନପଦ୍ମକଳୀ ନିଃ

ଫଟା

ନାଥାର୍ଥ ଖୁଶି ଡେଲିସପିଲ୍ସ

ଗଠିତାକ୍ଷାରାତ୍ରାଳୀ

ପ୍ରକାଶ କୋର୍ପ୍ସିଲିଙ୍ଗ

ପ୍ରା ତ୍ୟଗିତମତ୍ତ୍ଵରିନାବିତ ରାତ୍ରିଶ୍ରୀ,   ଅପ୍ରାତମନ୍ଦିରିତ ଆଜି ରାତ୍ରିଶ୍ରୀ,
ଗ୍ରେଟିତ ଶିଳ୍ପା ମନ୍ଦିରାର୍ଥେଶ୍;   ମନ୍ଦିରାର୍ଥେମନ୍ଦିରିତ—ମନ୍ଦିରାର୍ଥେଶ୍.

ოროშ

გარი გოლევანი

ნახატი განანი მოგრილამის

ეზოში ორმო იყო; გაიარა იხეის ჭუჭულ-
მა, ვერ დაინახა და შიგ ჩაეტარდა.

— ვახ-ვახ, ვახ-ვახ, მიშველეთ! — აყვირდა
შეშინებული.

მაშინევ მურა გაჩნდა ორმოსთან, მერქ მა-
მალმა მოირჩინა, მერქ ბეკეკაც მოვიდა...
ხის ტოტზე ჩიტი ქოთქოთებდა შეშფოთე-
ბული.

— როგორ ვუშველოთ? — შეწუხდნენ ყვე-
ლანი.

— თავალერილი რომ დაპრანდები, რატომ
წინ არ იყურები? — გაუჯავრდ მურა.

— აბა, რა გაწუხებს, რისა გეშინია, ჩემთან
იყავი! — დაამშვიდა ორმომ ჭუჭული.

— აქ არ მინდა, არ მინდააა!... — აყვირდა
ჭუჭული... მზე რომ წავა, ღამე მოვა, ღამე
ბეგლი და ტურას მოიყვანს, მგელი და ტუ-
რა შემჭამს.

— ნუ გეშინი! — დაუყვავა მურამ, — ცო-
ტაც მოითმინე, სადაცა სოსა ბიჭი მოვა.

— ჩეგნ არ მოგშორდებით, გიუარაუ-
ლებთ! — გამამაცლნენ ბეკეკა და მამალი.

— დაიკარგეთ აქელან, — გეფრინა მურას, —
თქვენ თვითონ საყარაულო ხართ!

იხეის ჭუჭულს კი მზე მიერარა, ყურრან
მიუცოცდ და ჩასჩურჩული:

— ნუ გეშინია, მე ისეთ ვინმეს მოგიყვან,
ხელად გიშველის.

მზექ ტაში შემცეკრა, ქარს მოუხმო, უპრ-
ძანა: საიდანაც გინდა და როგორც გინდა,
ღრუბლები მომგვარეო.

ქარი გაეტარდა, აქეთ ეცა, იქით ეცა, მთა
და ბარი შესძრა:

— აი, თურმე ეს გაბერილები სადა ბრძა-

ნებულან, ზედ მთების კორწონებზე წმინდა
სკუპებულან, ზოგი გრილ ხევში ჩაკატებულან
ლებულა, ზოგი მწვანე ტყის ქოჩორებზე გა-
შოტილა.

ქარი ღრუბლებს ეცა, სულ კინწისკრით
წამიყარა და ცხვრებრივით გარეა წინ, მზეს
მიძეგვარა.

მზე ღრუბლებს ამოფარა.

— აბა, ახლავე იტირეთ! — დაუსისინა ქარმა.

ღრუბლებმაც მეტი რა იციან, მაშინვე ატირდნენ, წვიმის წვეთები წეაბაწუპთ,
ტყაბარტყუპით ჩამოცვიცდნენ მიწაზე. ორმო-
ში წყალი ჩადგა. წყალი ჯერ ფეხებში შეუდ-
გა იხვის ჭრებლს, მერე თანდათან ამოწია
და იხვის ჭრებლი უფოთელი ყვავილივით
ამოკუყანა.

— აბა, ახლა თქვენც მოუსვით აქედან! —
ქარი ისევ დაერთა ღრუბლებს, აქეთ-იქით
მიყარ-მიყარა, — წადით, ისევ დაიძინეთ.

ღრუბლები ბრაზით აივნენ:

— ამ ერთი ციდა ჯაჭურ ჭუჭულისათვის
უეგვაწუხე?

— სწორედ ამ ერთი ციდა ჭუჭულისა-
თვის! — გაბრაზდა ქარი.

ღრუბლები გაიფანტნენ.

მზემ ისევ გამოიხდა.

— არა, ორმო მიანც უნდა ამოიგოსოს, აი,
მე რომ ჩავვარდე, წვიმა კი არ მიშველის,
დამახრჩობს! — თქვა ყიყლიყა მამლმა.

ამ დროს სოსო ბიჭი გამიჩნდა. პატარა
კაკლის ხის ნერგი მოაცუნაულა და მაშინვე
ორმოში ჩარგო, მიწა მიაყარა და თან დაა-
ყოლა:

— გაგიმარჯვოს, გაიზარდე დიდი ხე!

ନୀତିଲପକୁଣ୍ଡ

ଶ୍ରୀ କୁମାର

ଗାହ୍ୟବୀ, କାହ୍ୟବୀ,
ପାତ୍ରବୀବୀ, ଅଧ୍ୟବୀ
ପ୍ରଦ୍ୟୁଷବୀ ଅନ୍ତର୍ବୀ ଫ୍ରାନ୍ତର୍ଯ୍ୟବୀ.
ଦ୍ଵାବୀ ଜ୍ଵରାବୀ ଅନ୍ତର୍ବୀବୀ
ଫ୍ରାନ୍ତର୍ଯ୍ୟବୀ କାନ୍ତର୍ଯ୍ୟବୀବୀ.

ବ୍ୟାଦ ଗିନାବ୍ୟାଦ ମନ୍ଦବ୍ୟାଦବୀ
ଶ୍ରୀମଦ୍ଦିନ ଜ୍ଵାବୀ ଅମ୍ବାବୀ!
ଶ୍ରୀମଦ୍ଦିନ ମନ୍ଦବୀ ଦ୍ଵାବୀ ମ୍ରେ ଦ୍ଵାବୀ
ଦ୍ଵାବୀ ଶ୍ରୀମଦ୍ଦିନ ଦ୍ଵାବୀବୀ.

ନିଃଶବ୍ଦ ଶିଳରଙ୍ଗ କରିବିଛିଲିଲିଲି

ପରମା

ତେତରି ସର୍ବି,
ରୂପି ସର୍ବି
କୋଇ କ୍ଷେତ୍ର ରାଶକୁପ୍ରେଦ୍ବନ୍ଦି,
ରୂପି କ୍ଷେତ୍ର,
ତେତରି କ୍ଷେତ୍ର
ଗାୟଶିରିବୀ ମେଘଶିରାଦ...
ନିରଗଦିଗ କାନ୍ଦିବୀ ନାମମିଶରାଦ
ମତ୍ତେବୀ ମିଳି ଜ୍ଵାବାଦିବୀ...
ପ୍ରବ୍ରଦ୍ଧ ଜ୍ଵରାଦ ଆକନ୍ଦାଦ,
ନିମ ଶ୍ରୀମନ୍ତିଶ୍ରୀବୀ କାରାତିତ.

ემართვანი

ნოზი სე

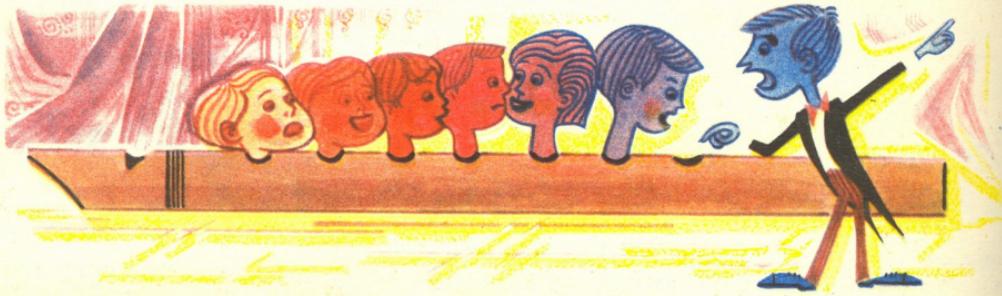
ზ ღ ა პ ა რ ი

მთის ფერდობზე შეფენილ პატარა სოფელში ცხოვრობდა ერთი პატარა მწყემსი. ამიუკობდა პაპისაგან დანაგოვარი ძეველისძეველი, კოხტად გამოთლილი სალამურით. პატარა მწყემსი ისე ჯადოქრულად უკრავდა სალამურზე, რომ ტყის ჩიტებიც კი მხისგან სწავლობდნენ გალობასა და სტენას. გაინაშებოდნენ და უურს მიუგდებდნენ ხოლმე ხან მხიარულ, ხან ხეილიან ჰანგებს.

სალამურში კი ცხოვრობდა შვილი და-ძმა, შვილი ნოტა: დო, ჩე, მი, ფა, სოლ, ლა და ხი. მათ ცერავინ ხელავდა, ცერავინ ამჩნევდა, მაგრამ უველამ იცოდა მათი არსებობის ამბავი. მართლაც და, ისინ რომ არ ყოფილიყვნენ, მათინ ხომ ვერც სალამური ამოიღებდა ხმას და ვერც პა-

ტარა მწყემსი გაითქვამდა სახელს თავისი მომაჯადობელი დაკრირით.

ერთ მშვენიერ დღეს პატარა მწყემსი ქალაქში მიიწვიეს. ბავშვთა ოლიმპიადა ტარდებოდა და ისც სხვა სოფლებისა და ქალაქების მუსიკობდებს უნდა გასჯიბრებოდა. რაა გასკვრდელი, მწყემსი ძლიიან გაუხარია.. და, ამავე დროს, აღლელა ამ მიწვევამ. ხომ შეიძლებოდა, ისე კარგად დაეკრა სალამურზე, რომ მისი ამბავი სოფელს გასცელოდა და მთელს ქვეყანას მოსცელოდა. მაგრამ... ვაითვი მხოლოდ საკუთარ სოფელში მოსწონდათ მისი დაკრირა! ვაითვი ქალაქში სიცილოდაც არ ჰქონის მისი მწყემსის მუსიკობდება.

დაღვა შეჯიბრების დღეც საოპერო თეატრის დარბაზი გაცემილი იყო ნორჩი მაურის ბლებით. სცენაზე გამოსასვლელად ეშვადებოლონენ ხელოვნების პატრი ასტატები. ბავშვთა სასულე ორკესტრის წევრები, მომღერლები, მოცეკვავები.

აბა, ვინ იცოდა, თუ რა ხდებოდა მა ღრმოს
პატარა მშეკრისის ქეყლისგველ, პაპისაგან დანა-
ონვას კოსტრად გამოითლილ სალამურში.

— დებონ და მებონ, ერთი წუთით აქ მოდიო! —
წაიმლერა ნოტა სიმ და სალამურში გაუჩინარ-
და. აანარჩენი ნოტებიც ჩაჰყენენ ქვემოთ.

ნოტმა სიმ დამცინაგად მოავლო თვალი განა-
ბულ და-ძმებს და რიხიანად დაიწყო:

— ପୁଣିର ମିଳାଇବା, ନାହାବ ଦୟାକୁଣିତ; ମେ ଏହି ପ୍ରତିଶୀଳ ଗାନ୍ଧାରାଫିଯୁକ୍ତ, ନାହିଁ ସାଲାମିନ୍ଦରି ମିଳାଅନ୍ତରୁମ ଏବେଳାଙ୍କ ଗାନ୍ଧାରାଫିଯୁକ୍ତ...

— რაო? — ყურებს არ დაუჯერა დაბალმა და
მსუქანმა დომ.

— ჩჩახავს რაღაცას! — მხარი აუბა დოს ეჭხნანდა მიმ.

— დიახ, დიახ,—განვარდოს სიმ,—უნდა მიგა-
ტოვოთ!.. მეყოფა სულ ამ ჯახჩაკ სალამურში
ცხოვრება. მე ღირსი ვახ, ყველაზე ლამაზ საქ-
რავში ვიმდებრო....

— တာဒ္ဓိ အျောက်လွှာ,— ဇာဂျွှောက်ရှာ မြောတာ၏ ပါမာမီ၊
ဗျာမီ。

— ერთი ამას დამისედეთ, ამ ბლენძ ამპარტანსა, —გაკვერდა კისლორითვალა ლა.

ნოტი სი კი, ვითომშვ აქ არაფერიაო, განაგ-
ძობდა:

— တော်သွေ့ ဗုဏ်စာ ဂာက္ဆာနွှေ့ဖော်၊ တဲ့ ဒါရိုက် ဒာ မျိုး
တော်သွေ့ ဂာဂီးဖွံ့ဖြေဆာတဲ့၊ ရုပ် ပုံချေလား။ မာလော် ဗုဏ်စာ
၏ ဒာ မျိုး အမျိုး ပုံချေနှင့်၊ ပုံချေလား။ မာလော် ဗုဏ်စာ
၏ ရုပ်တဲ့ မိတ်စာရေး၊ ရှာ အူမှုနှင့် ပုံချေလား။ လုမ်းရိုက်နှင့်၊ အမျိုး
ရုပ်တဲ့ မိတ်စာရေး၊ ရှာ အူမှုနှင့် ပုံချေလား။

ეს თქვე თუ არა, დავტრი ფეხი, გაძერა სალა-
მურის თვალში და დაიკარგა. ნოტი სი ისე მო-
ხერხებულად შეძრა თვალისმომტკელად მმწი-
ნავ ვალთორნის ღრუში და ისე ეშმაკურად მიი-
მალა კუთხეში, რომ ვალთორნის ნოტებმა ვე-
რაფერა შეამჩინეს.

ერთ ხანს სულგანძული ისმენდა დარბაზი ხასულე ორკესტრის ჰანგებს. მაგრამ უცემად, ყველასათვის მოულოდნერად, ვალოოჩრნაა ისე ხაშინლიდ დაკუპინინ, იხეთ წრიპინა ხება ამოუზვა, რომ მაყურებლები ახახარიდნენ და დარბაზიზე გუგუშმა გაყირდა. გაონგებული პატარა დირიჟორი ჯერ გაწიოლდა, მეტე თვალთვან ცრემლები გამოისცევიდა. ფარდა დაბურება.

— ეს იყო, ეს იყო

— საილან ჩამოვტრინდება?

— ଶ୍ରୀକାଳ ପିଲି ଅନ୍ଧାର

— ୨୦୧୩ମୀତି, ୨୦୧୩ମ

ერთმა მკვიდრმა,—ეს ხომ სალამურის ნოტია

— მერე, ჩემო ძმაო და კეთილო, აქ ვინ მო-
გიპატიუა, სალომერისთვისაც გილალატნია და
ჩემც ხომ აგვირიო და აგვირიო საქმე. აქედან
დაიყარებ, თუ თავი არ მოგეჭულებია!

კონცერტი განახლდა, მაგრამ ვაი, ასეთ განახლებას: არ გაუვლია ერთ წუთსაც, რომ ახლა

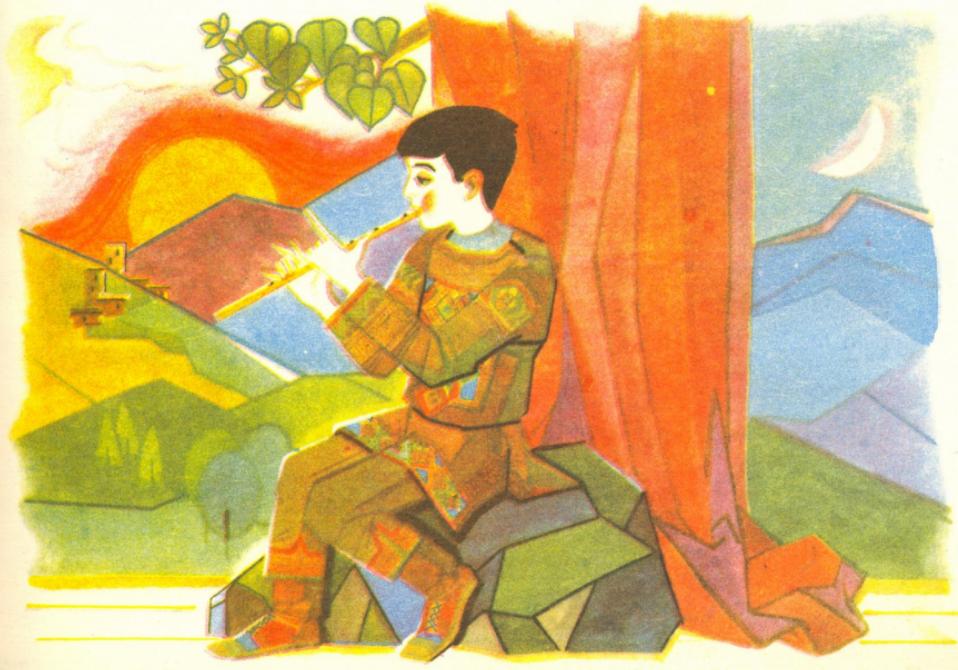
ულეიტ გაცოლდა, ისე კურისწიმლებად აწინ-პინდა, რომ მაყურებლებმა შეურადცოლილად იგრძნეს თავი და აქა-იქ სტკენაც გაისმა. პატარა დირიქორი სირცხვილით აღარ იყო.

ამ დროს კი ულეიტის ნოტებს პატიმარივით გაეთანაგათ აპეშარი ნოტი სი და გარეთ მიათარევდნენ.

ვინ აღწერს, რა დღეში და რა ყოვაში იყო პატარა მწყემსი. ორკესტრის შემდეგ ის უნდა გამოსულიყო სცენაზე, სალამური კი აღარ უკრავდა, ერთი თვალი გაუქმდებულიყო და ხმას არ გამოსცემდა. განცვიურებული და დაწინებული მწყემსი თავში ხელებს იციდა, ეს რა დამებართაო, არასოდეს ჩემი სალამურს არ უდღაურია და რაღა მაინცდამინც ასლა მიმტელა. თეობრად გამოსულის კონცერნისი გოგონაშ ფრთხილით აიღო ხელში სალამური და ჩაბერეა, ნეტავ რა დამებართაო. ჩაბერეა და პო, საკვირველებავ! სალამურის შეიძივე თვალში ხმა ამოი-

ლო, მეშვიდე ნოტი სიც ამილერდა ძევლებური ეჭით. გახარებულ მწყემსს იმის დროც აღარ ჰქონდა ეფექტი, ეს ყველა-ფერი როგორ მოხდა, დაავლო ხელი სალამურს და სცენაზე გავარდა. თუმცა ნუ იტკით, ულეიტის ნოტებში მანამ არ მიანებეს თავი სის, სანამ უკანვე სალამურში არ ჩაბრუნეს.

იმ სალამოს დარბაზი ტაშით დაანგრიეს მაყურებლებმა სალამურის მომხიბლელი ჰანგგბის გამო, გათაცებით უკრავდა პატარა მწყემსი და თვალშინ ედგა თავისი ლამაზი სოფელი, იალაზე გაშლილი ფარი. პოდა, აბა, მითხრით, ეს ამპარერანბობა რომ არ გამოჩინა ნოტ სის, რომ ცცოლნოდა ყოველი ნოტი მხოლოდ თავის ადგილზეა ლამაზი და ტბილხმოვანი, ხომ არ შეიძინებოდა ბავშვთა სახულე ორკესტრის! და რომ არ დაბრუნებოდა თავის მშობლიურ სალამურს, ხომ ვედარ მომიბლავდა პატარა მწყემსი ამდენ ხალხს!

Digitized by srujanika@gmail.com

ნაოელ გვირგვინით მოჩანან ელიზბარ, შალვა, ბიძინა
კახეთის მხსნელი გმირები მტარელისგან დატანჯულები!

სამ ღირსეული კართველი

საქართველოს სამართლისამ სიცოცხლე დაუკავშირდებოდა განვითარების ნოუიტ მიწაზე დასახურის მიზანზე განვითარებულია.

ଶ୍ରୀକୃତିଶ୍ଵରୀ ଶ୍ରୀପାଣ୍ଡିତ୍ୟ ମହାପାଦଙ୍କ ମୁଦ୍ରାନ୍ତରେ
ମୁଦ୍ରାରୂପାଙ୍କ ଲୋକଙ୍କ ଶର୍ମିନାନ୍ଦୀପୁରୁଷ ପ୍ରେସରିଙ୍କ
ଫଲାଙ୍କାଳେତ୍ତିକା ମେଟ୍ରୋପାଲିଟି ରୋକ୍ସିଲ୍ଲାମାର୍କିଙ୍କ ରୁ
ପାତ୍ରମାନଙ୍କରେ ପ୍ରାଚୀନତାରେ ପ୍ରାଚୀନତାରେ ପ୍ରାଚୀନତାରେ

« յոյժան թույզը դա չկանչեցը մտաշահքը լուսած գաճախ, և օգոստ եղացածուն ինձ յիշ և ամ և ամանց էնթես յըստինի դա Յաղց յինք ցիստացն դա նուժն բուռութեացու.

სედობა: აძუნად იგდებდნენ და კოფელმხრივ ადრინდოდნენ მაცივრ მისახლეობს.

ମେଲାକୁ ମୋଟିନ୍ଦିର୍ବଳ ଏହାର ମେଲାପ୍ରେସ୍ରୋଫା...
1659 ଖୃଷ୍ଣ ଗ୍ରୈଟରମ୍ ଅଭ୍ୟାସୀ ଶକ୍ତିଜୀବିତ
ମେଲାର ଏହି ମୋଟିନ୍ଦିର୍ବଳ ଓ ଅଭ୍ୟାସକୁ ପ୍ରଦାନ କରିଛି।

ଦେଶନ୍ତରୁଷାମ୍ ଦେଶନ୍ତରୁଷାମ୍ ମୂର୍ଖଗୁରୁତ୍ବାଲ୍ପଦ୍ମ କ୍ଷମତା ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ
କ୍ଷେତ୍ରରୁ କ୍ରମିକରୁଣାଦି— ଜ୍ଞାନ ହେଠାର ରୁ ହେଲୁଥାଏ
ମିଳିବ ଯାନିନିତାବିର ରୁ ଦେଖିବ ବୈଷ୍ଣବପଦ୍ମକ୍ଷେତ୍ରରୁ
ମାତ୍ର କ୍ଷମତା ଉପରେ ହେଲୁଥାଏ କାହାରିବ ଯାନିନି
ଅପରାଧୀରୁ

ଶ୍ରୀ ପଦମାନାବୁ, ପ୍ରକାଶନ,

କାଳରୁ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରେସ୍‌ରୁ
କ୍ଷେତ୍ରରୁ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ୍ : ମନ
କାରୋଚନରୁ ମହାନଙ୍ଗ୍ରାହ
ମୂର୍ଖୀକୁ, ଜ୍ଞାନ୍ତ୍ରକୁ, ଯୁଦ୍ଧ-
ମନୋତ୍ତମ ପୂର୍ବକଣ୍ଠୁ :—ଏହା
ଗ୍ରହିତ୍ଵରୁ ମ୍ଲାଙ୍କରୁ
ଅକ୍ଷମ୍ବନ୍ଧୀୟ ମରନ୍ତମ୍ଭୀୟ
ଏବଂ କ୍ଷୁଦ୍ରବ୍ୟରୁ ରହିଛି—
ଏ ବିନ୍ଦୁ ।

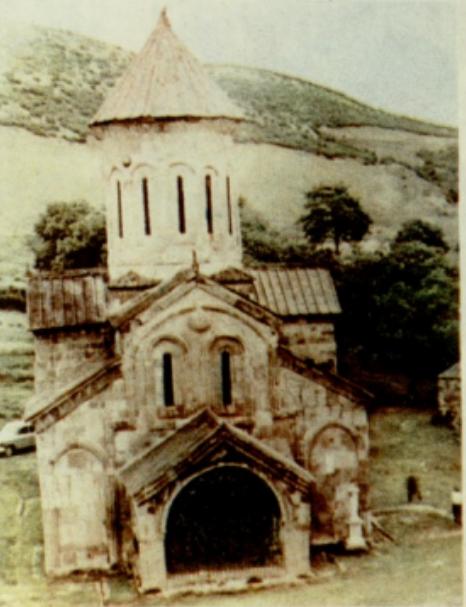
ମୁଖେନାର୍ଥରେ ମହିଳା
ଦ୍ୱାରା ଆଶେଷକୁ ଗ୍ରହଣ
କର ଦେଲା, ଯୁଦ୍ଧ ଦେଲା,
ଦେଲା ଏବଂ ତମିନା ପ୍ରା-
ନ୍ତରୀନି ମହାରାଜାଙ୍ଗଠି,
ମୁଖେନାର୍ଥରୁ ଯୁଦ୍ଧ ଦେଲା
କେବଳରୁ ଏବଂ ତମିନା ପ୍ରା-

ძღვანის და ერთხე-
ბარს თავისი მოქალა-

ბიძინა
ასო-ასო
ახელე...

զմուռա նեցվածու հայոցուցի Տէմի Հայութի
ու բա ըստեա, և նա ուշարմ Անոնցին

რამდენიმე წლის შემდეგ წამებულთ გვა-
ქვები ქართველების მოაპარეს და სამშობ-
ლობი ჩაძირდა.

ଜଣତାଳୀ

ଜ. ଗୋହାବୋଲୀ

ହୃଦୟରୁଚିରୁଲୁ ମେଲିବା
କାର, କାର, କାର ରା ରତ୍ନପାଲୁ ଧେଖିବି!
ବ୍ୟାଲୁପି ଶ୍ରୀପଦ୍ବେ ମେଲ୍ଲିଶ୍ରୀପଦ୍ବେ ହା
ବ୍ୟାଲୁପି ଶ୍ରୀପଦ୍ବେ ହାରିଦୂରକୁ,
ଶ୍ରୀରଙ୍କ କାରିଶ୍ରୀକୁ ପ୍ରାଣପାଠ
ଦେଖୁବିବା କାହାରିବା.

କି ରା କେବଳରୁହା,
କ୍ଷେତ୍ରରୁହା? ମେଲବିଲୁ ଗୁରୁତର,
ଶ୍ରୀକଣ୍ଠରୁହା ମେଲିବା,
ରତ୍ନପାଠରୁହା ପ୍ରେରିଶ୍ରୀଦିଲୁ ଫୁଲପାଠର.

ପାଦଶ୍ରୀପଦ୍ବେ ପାଦଶ୍ରୀପଦ୍ବେ,—
ଦିକ୍ଷାବି! ପ୍ରେତୀ ପାଦଶ୍ରୀପଦ୍ବେ,
ପ୍ରେତୀକୁଳିବା, କରିପଦ୍ବେ,
ମେଲ୍ଲିବା ପାଦଶ୍ରୀପଦ୍ବେ ପାଦଶ୍ରୀପଦ୍ବେ.

ମେଲବିଲୁ କେବଳବିଲୁ କାନ୍ଦିବା,
ପାଦଶ୍ରୀପଦ୍ବେ ପାଦଶ୍ରୀପଦ୍ବେ;
ମେଲବିଲୁ ପାଦଶ୍ରୀପଦ୍ବେ ପାଦଶ୍ରୀପଦ୍ବେ:
— ମେଲୁ ମାହିମ୍ବେ ପାଦଶ୍ରୀପଦ୍ବେ!

କାନ୍ଦି ରୂପ ରା କାନ୍ଦି ଚରି,
ପାଦଶ୍ରୀପଦ୍ବେ ପାଦଶ୍ରୀପଦ୍ବେ:

— କିମ୍ବା ପାଦଶ୍ରୀପଦ୍ବେ କିମ୍ବା ପାଦଶ୍ରୀପଦ୍ବେ,
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା ପାଦଶ୍ରୀପଦ୍ବେ, — ପାଦଶ୍ରୀପଦ୍ବେ,
କାନ୍ଦି, କାନ୍ଦି, କାନ୍ଦି, କାନ୍ଦି,
କାନ୍ଦି, କାନ୍ଦି ପାଦଶ୍ରୀପଦ୍ବେ.

ରତ୍ନରୁହା ମେଲ୍ଲିବା ରତ୍ନରୁହା,
ଶ୍ରୀରଙ୍କ ଲୋହିରୁହା-ଲୋହିରୁହା,
ଶ୍ରୀରଙ୍କରୁହା ଶ୍ରୀରଙ୍କରୁହା,
ମେଲା ପାଦଶ୍ରୀପଦ୍ବେ କିମ୍ବା ପାଦଶ୍ରୀପଦ୍ବେ.

କାନ୍ଦି ପାଦଶ୍ରୀପଦ୍ବେ, ପାଦଶ୍ରୀପଦ୍ବେ,
ପାଦଶ୍ରୀପଦ୍ବେ ପାଦଶ୍ରୀପଦ୍ବେ ପାଦଶ୍ରୀପଦ୍ବେ,
କାନ୍ଦି ପାଦଶ୍ରୀପଦ୍ବେ ପାଦଶ୍ରୀପଦ୍ବେ,
କାନ୍ଦି ପାଦଶ୍ରୀପଦ୍ବେ ପାଦଶ୍ରୀପଦ୍ବେ.

ნახატები ვახშენ გულისავილისა

თევზაობა

გიორგი ავავაშვილი

შე ბადეს ჩავდგამდი წოლმე წყალში, გურამი ზემოდან დაუფართხუნებდა ჩექმიანი ფეხებით, ქვებს შეარყევდა, ნაძირებშიც შეუჩინჩილებდა და მეტყოდა, ამოსწევო. ამოღშევდი და ცარიელი ბადე ამომქონდა.

არც შე ვარ პატარა და არც გურამი. ჩენი შვილები უკვე თევზნასით სკოლაში სწავლობდნ. მაგრამ თევზაობა ჩენც გვიყვარს. გურამს პატარა ბადე აქვს და სათევზაოდ დავდივართ, როცა კი მოვიცლით.

ერთხელ ამოვილე ცარიელი ბადე. მეორედ, მესამედ... მეოთხედ რამდენიმე ლიფსიტა ამომყვა. ერთი ცოტა მოზრდილი იყო.

— მოზრდილი დატოვე და დანარჩენი ისევ წყალში გადაუხახე! — მითხა გურამმა.

— ამათაც დაგტოვებ, არ მეტეტება!

— გადაყარე! — შუბლი შეიკრა გურამმა, — დაზრდებან, სჯობა მსხველები დაგვიროთ.

ხომას ავუყვეთ და კუთხე-კუნტულ გამოგრძელებით ჩინჩვლები და კლდის პირები, ქვები და ჩირგვები.

— ერთი ოცი თევზი მაიც დაგვაჭერინა და ჩენს ბედს ძალი არ დაჰყევს! — ვთქვი ხმა-მაღლა.

— დაგვიჭერთ, ნუ გეშინია! — დამაიმედა გურამმა.

დიდხანს ვიხეტიალეთ. სათლი წყალით იყო გამონაახევრებული, შიგ კი ხუთილი თევზი ფრთხალებდა. მლინისას ბალებს რომ მივუახლოვდით, გოგო-ბიჭები დავინახეთ. „თევზი რომ გვთხოვთ, რა გვეშვლება, ვიფურე ჩემთვის, თითო-თითო არ შევდება!“

— მაგ ქებში უშველად იქნება თევზი. გურამ. — წავაგეზე ჩემი ამხანაგი, — კარგად დაფერთხე! იქნებ თითო-თითო მაიც შევახედროთ ბაგშებს.

— ვისა? — მზეს თვალი მოუხუჭა გურამმა და ისე შემცირხა. — აგრე, ბაგშები! ალბათ, თევზი უნდა გვთხოვონ.

გურამი შემშეუშა. რეზინის ჩექმები უფრო ღონიშვრად აადგაფუნა წყალში და თავისი აზრით, რაც თევზები იყო, ჩემსკენ გამორეკა.

ბადეს სამი ლიფსიტა და ერთი მოზრდილი წვერა ამომყვა.

— ლიფსიტები გადაყარე!

— იყოს. ისედაც ცოტაა.

— არ გინდა, დაგვცინებენ.

ლიფსიტები წყალში გადავარუ.

— იქთაც დაუფართხუნე, გურამ! — გაეჭიებდი მეგობარს და საქამრემდე წყალში ჩამწყადა. ბაგშება ჩემქენ წამოვიდნენ.

— ბევრი დაიჭირეთ, ძი? — მეტთა გოგონამ, ბიჭებს გამოასწორო და სათლში ჩაიშყიტა. გოგონას ჭორულიანი სახე პქნდა, ბიჭებსაც. ვიფიქრე, და-ძანი იქნებიან-მეტები.

— ბევრია? — იყოთხეს ბიჭება.

— წმე! — დანანებით უბასუხა გოგონამ.

მათ ბედზე თითის სიგრძე კალმანი დავიში-
რე. ნაპირზე გამოვდი და სათლში ჩავუშვი. ბავშვებს გაუხარდათ.

— რა გქვა? — გვითხე გოგონას.
— ნინო.
— შენს ძმებს?
— დიდს — ნიკა და პატარას — გია... დიდიხა-
ნია, თევზაობთ?
— დილას აქეთ... გინდათ თევზი?
— აბა?
— აგერ, სათლში.
— ეს ცოტაა... თქვენ არ გყავთ შვილები?
— გვყავს... ოთხი მე მყავს, ოთხი — იმას. — ვა-
ნიშნე გურამზზე.
— აქ სულ ექვსია. თითო-თითოც არ შეხვდე-
ბათ.
— არა უშავს რა. დავიშერთ... სკოლაში და-
დიხართ?

— დიარ. მე მესამე კლასში ვარ, ნიკა — პირ-
ველში, გა კი — ნოლ ჯგუფში.
— ყოჩაღები ყოფილხართ... წაიყვანეთ თითო
თევზი!

— ბავშვები იქაც არიან, — ხელი გაიშეირა
გოგონამ, — თქვენ კი ცოტა თევზები გყავთ...
იცით რა, ძია, მე შემიძლია, თევზები მოგცეთ.

— რაო? — ყურს არ დავუჯერე.
გოგონამ ალარაფერი თქა, ხმისამოუღებლად
საღალაც გაიქცა და ცოტა ხნის შემდეგ წყლით
სასეს გამშვირვალე პარეი მოიტანა. წყალში
ათიოდე თევზი ფართხალებდა:

— წაიღეთ, ძია, თქვენი იყოს!
— არა, ევ როგორ შეიძლება! — ვიუკადრი-
სე, — თქვენ პატარები ხართ, ჩვენ უნდა მოგვეცა
თქვენთვის.

— აქ ყოველდღე ვიშერთ ანქესებით. წაიყვა-
ნეთ რა, ძია, თქვენს ბავშვებს წაუყავნეთ.
უარის ნიშნად ისევ ხელები გავასავსავე,
მაგრამ ნინომ თავისი პარკი სათლში წამოაპირ-
ძვავა და გავტცა:

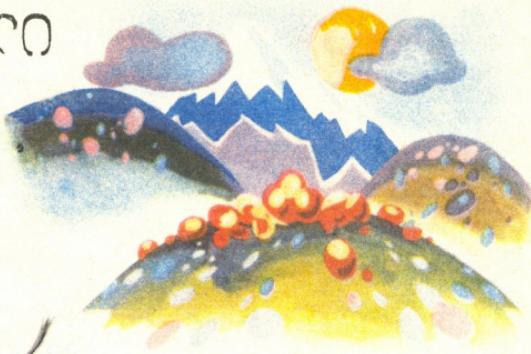
— თქვენს ბავშვებს უთხარით, ნინომ გამო-
გიგზავნათ-თქო, — მერე შეჩერდა და ნათქვამი
შეასწორა: — არა, გიამ, ნიკამ და ნინომ გამო-
გიგზავნეს-თქო. ჩვენ ხვალაც დავიშერთ.

ნეპერის ბალი

ერთხელ თურმე, ოქტომბერში,
ტყებს დაცეა შიშისზარი:

- მოგვეშველეთ! მოგვეშველეთ!
- ხანძარია, ჰე, ხანძარი!
- ხევისპირზე ცეცხლი გაჩნდა,
ჩქარა, ღროა, მიასარით!
- წიოკობენ ფრინველები,
ნისარგებით მიაქვთ წყალი.
- მივიღნენ და რას ხედავენ:
წითლად ლუის ნეკერჩალი.

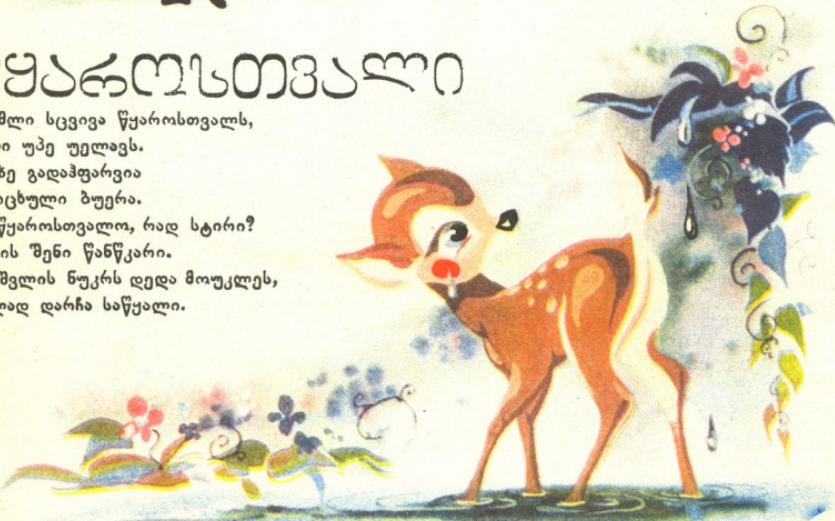

პორიზილი

— აბა, ჰერი! დელი-დელი! —
მლეჩიან და გრძვინავს ტაში,
სამი დღეა ქორწილია
ლოკოპინას ნიუარაში.
ჭია-ჭია — მაიასა,
ციცქნა გოგოს ხალიანსა
იცით, ცოლად ვის ატანენ? —
ჭურდბაცაცა კალიასა!

ფერის ბალი

ცრემლი სცვივა წყაროსთვალს,
ცალი უპე უელაქს.
თავზე გადაპირისა
დასიცხული ბურრა.
— წყაროსთვალო, რად სდირი?
მესმის შენი წანწერი.
— შვლის ნუკრს დედა მოუკლეს,
ობლად დარჩა საწუალი.

სამოვარით თათქმინმე,
დაბახანი თათქმინმე,
გაძლიერდით თათქმინმე...
კურ არავით არ უასეგს
ამნათით შეკვეჩება,
სამი ჭანით წევადი უნდა
ჰეცვლის ამასეცებად.
სამოვარით თათქმინმე,
წარალი დჯან და რესტენება,
ცეცლით როზლით ურსეუნება.
დაბახით აღრე სამოვარით
ას პეტა მოფიდ:
— რა კარგი ჩა,
მოდი, დავდას ჩის.—

გრი მაღლიც მოფიდა,
ჭიფო სევაძი მოფიდა,
— მოდა, დავდა ჩის,
მეტ კა მოფიდს ჩია,
აა, მამაც მოფიდა,
მოგეცული მოფიდა,
ფლატულულურით მოფიდა.
— ჩა უნდა დავდიოთ?
ვკვლებ უნდა დავდიოთ?
აცრ, ბეჭიც მოფიდა,
ძლიერ-ძლიერით მოფიდა,
კასიო სევაძი მოფიდა:
— ჩა უნდა დავდიოთ?
ოუ ასე, დავდიოთ.

ჩახატი რევა ცეცხლისა

მოცერიალუდ გრი უნდა,
ბატონი გრი უნდა.
ცეცრმელ გრი უნდა:
— მეტ დაბისხმით ჩია,
მამიანით ჩია,
ჩერი ჩია, ჩია!
იქით ფირით აცრულუნდა,
ძერ ბარსისით მფრია:
— უწერიდ რომ მიმცვალო
სწორიდ უცრაუნდა.
ჩა კაინდ რიბანი,
ძურიც გარძეჭანი.—
ბილით ზერაც მოფიდა,
გაბურულული მოფიდა,
მოხუცული მოფიდა:
— უქმრიდ სევაძი ჩია?
ჟეც დაბახით ჩია,

ჩა მინდა, ჩია,
აქნავან,
აკავავან,
ბატონიანი:
ჩია მიაგდო ზერაულისოდას
შეცანეულ სამიცვალო.
მაგრა წევადი აგარ იუ
და ცეცრმელ სამოვარიდას
შელილი როზლია,
შელილი ქური
შელილი წამოვადა.

სამოვარი თათქმინმე,
ეს კათლი თათქმინმე
განც კა დაზუანებან,
გაცერებს ასელან,
ძილისეული ზარაცისოდას
ჩიას არ გაისტება.

11583

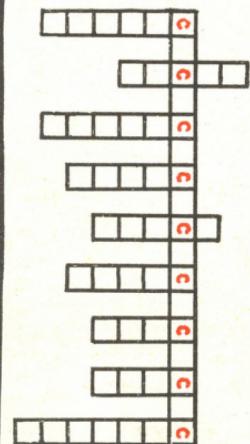
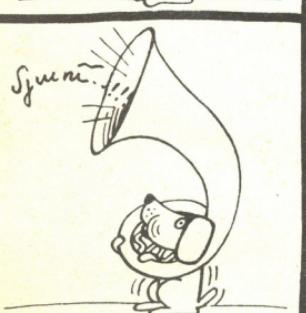
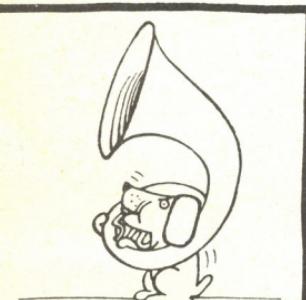

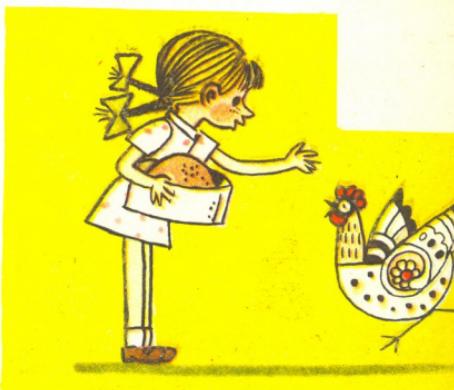
96
卷之三

თაგვები და გრაფი

ଭୁବନେଶ୍ୱର କାନ୍ତପାତ୍ର ହୁଏଇଲୁ, ଆଜିରଙ୍କ କାମିଦିନ କାହାରେ
ଥିଲା ତାଙ୍କର ଶୈଖମୟ୍ୟାବଳ୍କଣ, କାମିଦିନଙ୍କ ଅନ୍ଧାଗ୍ନ-ଅନ୍ଧାଗ୍ନ କା-
ରତିରେ ଫିରାର, ଯେବୀ ମନ୍ତ୍ରପିଣ୍ଡ, ମୃତ୍ରୁ ଅର୍ଦ୍ଧ ଅନ୍ଧାଗ୍ନୀ।
ମେହେବୀ ଶୈଖମୟ୍ୟାବଳ୍କଣ—କରିବୁ ଧାର୍ଯ୍ୟ କାନ୍ଦିବା,
ଦେଖି ମନ୍ତ୍ରପିଣ୍ଡ ଗ୍ରାହିଣ, କାହାରେ ଉଚ୍ଚ ଅନ୍ଧାଗ୍ନ କାହାରେ।

შეავსეთ ცარიელი
უჯრედები შინაური
ცხოველების შვილე-
ბის სახელებით.

შეადგინა თბილისის მე-60 საშუალო სკოლის მოსწავლეებ თამარ ფირანიშვილმა.

რითი განსხვავდება ეს ორი
ნახატი ერთმანეთისაგან?

თინათინ კვირისაბე

* * *

გავი გამოვე ბიჭია,
წესიერი, უთქმელი.
რა ნიშნები მოიტანა? —
წეთები!

* * *

კუშიძი მე და ლალიძე
ბლომად ვჭამეთ ქიშიძიში.
ვა, ჩენი ბრალი:
ბებო მოდის ვიშვიძით...

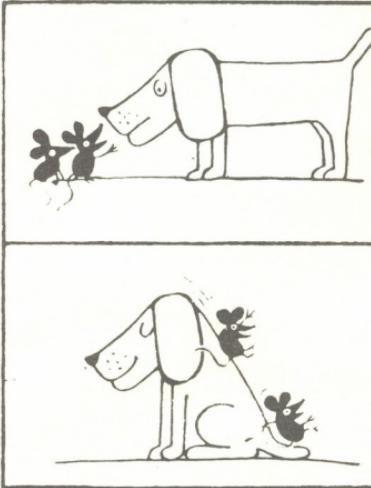
ମହାଶ୍ରଦ୍ଧା କେନ୍ଦ୍ରାତ୍ମକ

მონარქია

პატაწინა ჭიაშველამ
მოჰკლა დიღი ჭიაყელა,
მერე ზურგზე აიკიდა,
ცოლ-შვილს კარზე მიაყენა.

၃၆၈၂၈၀

კასუნია კარასუნამ
მოაგროვა ხარასურა.
არასუნა,
არასუნა...
და ხუსეულა გადასურა.

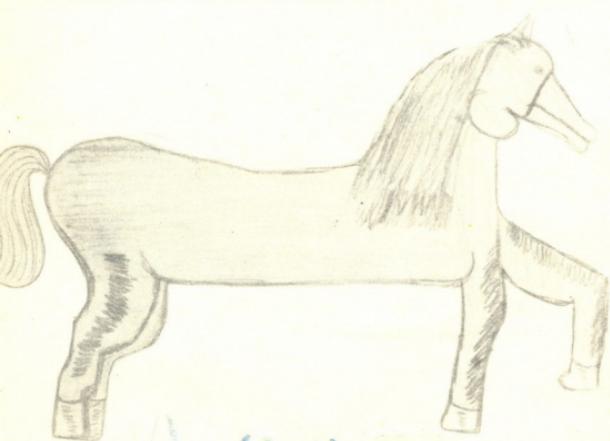

მონახეთ ღრუ ერთნაირი კათამი.

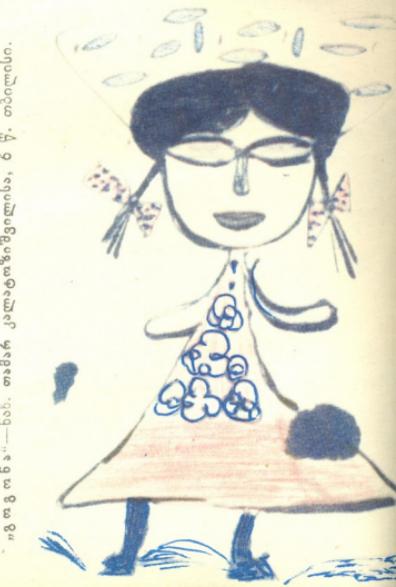
„ი ა“—ნაბ. როზმარ ქიტიაშვილისა, 8 წ. სონგა
კახის რაიონი.

„პ ვა ვ ი ლ ე ბ ი“—ნაბ. მაია გეგაშვილისა,
გურჯაანის რაიონი. სოფ. ახაშენი.

76055

„მ წ ვ ა ნ ე ვ ე ლ ჲ ე“—ნახატი ფიქრია შალაშჩერიძისა, 4 წ. თბილისი.
„ჩ ე მ ი ც ე ნ ი“—ნაბ. ქახა ბერიძისი, 10 წ. თბილისი.

„ნ ა ტ უ რ მ თ რ ტ ი“—ნაბ. თეიმურაზ გოგოლაძისა, 6 წ. თბილისი.